

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 9. Humilitatis & propriæ diffidenti fructum capiendum ex
consideratione finis, ob quem Deus omnia opera sua facit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

TRACTAVS DE VERA 218

operū honorū, ad cuius gloriam omnia referri debent. Idem dicendum est de honore, qui homini defertur ob dignitatem, vel officium quod gerit in Republica, vt sicut lege iustitiæ homo obligatur, vt tales honoret secundum gradus excellentiam, sic lege humilitatis intelligat se obligatum non acceptari illum propter suum commodum, sed propter commodum rei publicæ, eumque totum referat ad honorem Dei, vt sequenti capite clarius exponemus.

CAPVT IX.

Eundem humilitatis & propria diffidentia fructum capi debere ex consideratione finis, ob quem Deus omnia opera sua facit.

NON ea solū ratione homo tenetur omnia sua bona opera referre ad diuinam gloriam, quod sint dei dona, sed etiam quia Deus, teste diuina scriptura, omnia opera facit propter suum honorem & gloria.

F 6 gloria

217 TRACTVS DE VERA

Deu. 26.

Preu. 16.

gloriã. *Creauit, inquit, cunctas gentes in laudem, & nomen, & gloriam suam.*

Et. Vniuersa propter semetipsum operatus est Dominus. in omnibus diuinis operibus est commodum, & honor.

Commodum Deus in hac vita voluit cedere homini, gloriam & honorem sibi.

Vnde cum declarasset se omnia facere propter suam gloriam, adiunxit se eadem facere ad commodum hominum.

Deu. 4.

Si, inquit, eleuatis oculis ad caelũ videas solem & Lunam, & omnia astra caeli, ne errore deceptus adores ea, & colas. quia ea creauit Dominus Deus tuus in ministerium cunctis gentibus, qua sub caelo sunt.

Eadem ratio est de alijs Dei operibus, & maximè de bonis operibus iustorum, quæ cum inter opera eius maximè emineant, ea maximè vult in gloriam suam referri.

Qua in re sapientissimè sanè pro immensa sapientia sua facit: nam cum sit infinite perfectus, nullam ex nostris operibus vtilitatem capere potest, nec accessionem vllam facere ad suam perfectionem.

Atsi crescere extrinsecus quodam modo possit in hominum cordibus, qua tenus ab illis agnoscitur, laudatur

&

&

&

&

&

CONFIDENTIA SVI IPSIVS 118

& glorificatur: vnde & imperat homi-
ni vt opera sua bona in hunc finem di-
rigat. Quoniam verò homo natura
imperfectus est, & semper maiorē ac-
cessionē facere potest ad perfectionē gra-
tiae, virtutū & meritorū, idcirco omnē
bonorū operū fructū cedere vult homi-
ni, vt eorū beneficio fiat & melior, & per-
fectior, & vita aeterna dignior, atq; id an-
geli declararunt, cū in ortu Christi ceci-
nerat. *Gloria in excelsis DEO, & in terra*
pax hominibus bona voluntatis *Luc. 2.*
Nomi-
ne enim *Pacis*, intellexere omnem per-
fectionem internam, quam homo po-
test in hac vita exoptare.

QUANDO ergo homo Christianus
huic ordini diuino insistit, vt in actio-
nibus suis primariò spectet gloriam
DEI, vt ille agnoscat & laudibus ce-
lebre tur; secundariò verò querat etiam
fructum suum, hoc est, perfectionem
animi in virtute & meritis, ac quic-
quid necessarium vel vtile esse potest
ad felicitatem aeternam, tunc verè glo-
rificat Deum, & animam suam saluat,
idq; vberiori quaestu, si illum ipsum
fructum referat ad diuinam gloriam,
hoc est, si idcō contendat ad perfectio-

mem sui, vt inde amplior Dei redundet gloria. Tanto enim Deus desiderio ardet promouendæ salutis humanæ, vt quo quis in operibus suis studiosius gloriæ diuinæ amplificationem, suis neglectis commodis, sectatur, hoc maiorem apud Deum gratiam promereatur: quando verò & commodū suū, & humanam simul aucupatur gloriā, ordinem constitutum peruertit, & in Deum iniurius est, atq; idè non solū excidit bonorum operum, quorum gloriam Deo non detulit, mercede, sed etiam, sicut fur, cui non solū admittitur præda, sed etiam mortis supplicium decernitur, ad tenebras exteriores detrudetur. Deo enim gloriā suā eripere notabilis admodum rapina est, teste S.

*Aug. in so
l. c. 15.*

Augustino in hæc verba alicubi cum Deo colloquente. *Tuum Domine est bonum, tua est gloria. Qui enim de bono tuo gloriam sibi quarit, & non tibi quarit, hic fur est, & latro, & similis est diabolo, qui voluit furari gloriam tuam.*

QVOD non eò dico, quasi homo, quoties gloriam humanam accupatur in suis operibus, peccatū mortale committat

mittat, sæpe enim committit tantum
 veniale. Vnde Sanctus THOMAS in
 ea verba, quæ CHRISTVS, vt homo,
 dixit apud Sanctum Ioannē. *Ego nõ qua-
 ro gloriam meam, est qui quarat & ita*
 dicit. scribit solum Deum posse quære
 re gloriam suam citra vllam culpam,
 homines verò non posse, nisi in Deo.
 cumque semper culpam homo com-
 mittat, si secus faciat, nonnunquam co-
 mittit & lethalem, vti quando ex super-
 bia operibus suis bonis non alium fi-
 nem propositum habet, quàm sui no-
 minis famam & honorē. Quare sem-
 per magnoperè cauenda est hæc ordi-
 nis peruersitas, nam hoc vitium, præ-
 ter culpam quam annexã habet, mag-
 nam vim habet, auctore Sancto Au-
 gustino, ad detrudendum hominem
 in alia peccata, & maximè in ni-
 miam fiduciam sui. Et Sanctus
 THOMAS scribit peccatum vanæ glo-
 riæ esse periculosum, non solum prop-
 ter grauitatem culpæ quam habet in
 se, sed quia disponit ad peccata gra-
 uiora, vti ad præsumptionem tan-
 tam sui, vt tandem omnibus bonis in-
 ternis homo spoliatur.

Ioan. 8.

Aug. ep.

64.

S. Tho. 2. 2.

q. 32. a. 8.

ad 1.

Vorte

131 TRACTATUS DE VERA

Fortè quæret aliquis, vsurpetne ini-
 què Dei gloriam, qui laudes huma-
 nas probet vel acceptet, vt plus possit
 proximo prodesse, cultumque diuinū
 amplius promouere? Respondeo cum
 Sanctis, quando humanus ille honor
 vel laus quæritur aut acceptatur, prop-
 ter utilitatē quæ v. g. ex institutione,
 vel concione, aliaue id genus surro-
 gae in proximum cum maiori Dei glo-
 ria redūdat, tum non priuatū, sed pu-
 blicum Dei honorem quærit. Nam si-
 cut ager, qui medicinam, à qua natura
 liter alioquin abhorret, ob sanitatem
 amat & suscipit, non tam medicinam,
 quàm salutem suam amare dicitur; sic
 qui honores humanos, quos alioquin
 aspernatur, quærit & acceptat, vt hoc
 instrumento & salutem animarum &
 diuinum cultum commodius promo-
 uere possit, non tam gloriam suam,
 quàm DEI quærit & acceptat. Hanc do-
 ctinam diuinitus acceptam confite-
 tur D. AVGVSTINVS, cum ait sibi fas
 non esse latari de suis laudibus, nisi
 quatenus inde maior in proximos vir-
 litas promanat. Et alibi dicit, id quod
 accipitur laudis aut honoris, non prop-

*Aug. l. 10.
 Confes. c. 37.
 Ep. 64.
 ad Aural.*

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 122

ter nos, qui humana contemnere debemus, sed propter illos accipiendum, quibus consulere non possumus si nimia dilectione vilescamus. Idem S. BERNARDVS seruis Dei in quodam sermone exponens, sic loquitur. *Fratres, nemo vestrum velit laudari in vita ista, quia quicquid hic favoris captas, quod ad Deum non reculeris, ipsi furaris. Tibi enim unde gloria putide pulvis, tibi unde de vita sanctitate? sed spiritus est, qui sanctificat: spiritus dico, non tuus, sed Dei.*

Bern sermo. 13 in Cant. S. Tho. 2. 2. q. 132. a. 1.

HANC doctrinam si sequamur, hoc est, si omnium bonorum operum gloriam attribuamus Deo, facile perueniemus ad diffidentiam nostri, & fiduciam in Deum: si enim ex parte nostra boni nihil habeamus, non habemus quoque unde nobis nostrae industriae magnopere fidere queamus: si vero omnia nobis contingunt à Deo, merito in illum omnem spem & expectationem defigere possumus, dicendo cum Dauide. *Hi in curribus, & hi in equis: nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.*

Psalm. 19.

CA.